

Since 1972

SAVEZ OPĆINA I GRADOVA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Association of municipalities and cities of the FBiH

GODINA: XI

BROJ: 178/179

DATUM: 17.04.2014. GODINE

Gledajte Savez općina i gradova FBiH na

Pratite Savez općina
i gradova FBiH na

Pratite Savez općina
i gradova FBiH na

Usluge Saveza

• PRAVNO SAVJETOVALIŠTE:

Selma Fišek, viši saradnik za pravna pitanja
fax: + 387 33 552 810
selma@sogfbih.ba

• FINANSIJSKO SAVJETOVALIŠTE:

Dženita Kovačević, viši saradnik za finansijska
pitanja
fax: + 387 33 552 810
dzenita@sogfbih.ba

Sadržaj biltena:

Održana 9. Generalna skupština Nalas-a	1
Općine u FBiH dobijaju dio prihoda od rada termoelektrana	2
J.Ivanović-Lijanović za donošenje novog zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH	3
Dom naroda prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o pripadnosti javnih prihoda	3
Najbolje općine i gradovi u BiH ponijeli Beacon nagrade	4
Kredit od 5 mil. i grant od 4,5 mil. € za vodosnabdjevanje općine Čapljina	4
Općine Tešanj, Teslić i Žepče pozitivni primjeri međuopćinske saradnje	5
Ljubuški dobija 16 km kanalizacije	6
Za prečišćavanje otpadnih voda u Čitluku 1,9 mil. KM	6
Za deponiju u Mostaru grant od 2,44 mil. američkih dolara	7
Općina Breza dobila 108.000 eura za efikasnije upravljanje čvrstim otpadom	7

Bilten Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine

ODRŽANA 9. GENERALNA SKUPŠTINA MREŽE LOKALNIH VLASTI JUGOISTOČNE EVROPE (NALAS)

U Sarajevu je, 10. i 11. aprila/travnja održana 9. sjednica Generalne skupštine Mreže lokalnih vlasti jugoistočne Evrope "NALAS". Skupština je okupila blizu 100 gradonačelnika - predstavnika asocijacija lokalnih vlasti iz 12 država jugoistočne Evrope koje predstavljaju više od 4.000 jedinica lokalne samouprave i oko 80 miliona građana.

Pored predstavnika lokalnog nivoa, učesće su uzeli i brojni politički dužnosnici, predstavnici međunarodne zajednice i mnogi drugi ugledni gosti iz zemlje i inostranstva.

Na otvaranju Skupštine, u uvodnim govorima prisutnima su se obratili U uvodnom obraćanju Skupštini će se obratiti: Vesna Travljanin, direktorica Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, Anton Persak, predsjednik NALAS-a, Ibrahim Hadžibajrić, načelnik Općine Stari Grad Sarajevo, Husejin Smajlović, predsjednik Predsjedništva Skupštine Saveza općina i gradova FBiH, Mićo Mičić, predsjednik Saveza opština i gradova RS -a, Nenad Samardžija, gradonačelnik Istočnog Sarajeva i prof. dr Mirko Pejanović.

Predsjednik NALAS-a i gradonačelnik Trzina u Sloveniji Anton Peršak, tokom zasjedanja Skupštine izjavio je novinarima kako "lokalna samouprava mora uzeti svoje mjesto koje joj pripada u razvijenijoj demokratiji. Općine trebaju biti što efikasnije, što bolje služiti svojim građanima.

Jugoistočna Evropa nema veliko iskustvo sa decentralizacijom. Činjenica je, ako pogledate Evropu, da su u pravilu najrazvijenije one zemlje koje imaju najveći stepen decentralizacije i to je poruka i našim zemljama", rekao je Peršak.

Ibrahim Hadžibajrić, načelnika Općine Stari Grad Sarajevo, skrenuo je pažnju na značaj lokalne samouprave i Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, koja na žalost ni do danas nije ispoštovana u punom kapacitetu u BiH.

„Moramo shvatiti da puno veći značaj treba pridodavati lokalnoj samoupravi, jer se tu odvija život građana i svi se problemi rješavaju na ovom nivou", rekao je Hadžibajrić.

Pomenuo je neispoštovanu presudu Ustavnog suda FBiH iz 2010. godine, a odnosi se na određene nadležnosti, koje nisu prebačene sa entitetskog odnosno kantonalnog nivoa na općine.

"Imamo sistem nepropusnih zakona na nivou BiH. Zakoni se donose za jedan nivo kada je u pitanju država BiH, za entitete drugi zakoni, a za lokalni nivo treći zakoni. Moramo u narednom periodu izvršiti poravnanje i propusnost zakona. Zbog toga stagniramo, ne možemo aplicirati prema bilo kakvim fondovima i to je osnovna smetnja zašto ne možemo doći do neophodnih sredstava", izjavio je Hadžibajrić.

Predsjednik Predsjedništva Skupštine Saveza općina i gradova FBiH Husejin Smajlović kazao je da su ovakve inicijative i susreti važni, radi razmjene iskustava, saznanja dobrih praksi. "Ako nešto funkcioniše u ovoj državi, onda je to lokalna samouprava. Imamo zajedničke probleme i nastojimo jedni drugima pomoći. Mislim da je to put Bosne i Hercegovine i to je način kako ova država može doći do zajedničkih interesa. Moramo se udruživati i ukoliko budemo jedni drugima pomagali onda ova država ima šanse", izjavio je Smajlović.

Prvi dan je bio programsko-sadržajnog karaktera gdje su se nakon uvodnih govora mogla čuti izlaganja načelnika i eksperata na teme koje su regionalno aktuelne za lokalni nivo vlasti. Tako se moglo čuti izlaganje rezultata istraživanja u vezi sa finansijskim kapacitetima lokalnih vlasti u jugoistočnoj Evropi, zatim o pripremi i implementaciji strateških investicija na Zapadnom balkanu, o ulozi građana u dobrom upravljanju i primjeri dobrih praksi, i sl.

Komunalnom preduzeću iz Kreševa 155.500 eura	7
EPHZHB uplatima 5,7 mil. KM općinama na ime naknade za hidroakumulacije	7
Obilježen Dan Općine Doboj Jug	8
Građanima se pruža prilika za besplatno pravno i finansijsko savjetovanje	9
INTERVJU: Radoje Vidović, načelnik Općine Kreševo	9
Općina Cazin među prvima u BiH uvela grafički prikaz katastarskih podataka	11
Lukavac uskoro dobija stanicu za mjerenje kvaliteta zraka	11
Srednjoškolci Jajca putuju u Ameriku	12
OV Jablanica na vanrednoj sjednici odbacilo inicijativu za izmjene trase "autoceste na koridoru 5c"	12
Općina Bihać učestvuje u projektu "Green way tour2parks"	13
Završna radionica projekta obuke za JLS	13
Održana UNDP konferencija o strateškom planiranju	14
12 općina i gradova iz Hrvatske i Srbije spremno za umrežavanje na evropskom nivou	14
LAF seminar na temu "Lokalna dimenzija regionalne politike EU"	15

Drugi dan je imao formalni karakter gdje je, između ostalog, sistemom rotacije izvršena personalna promjena na čelu NALAS -a, tako da je dužnost predsjednika preuzeo Đuro Bukvić, načelnika Općine Lukač (Hrvatska) i predsjednik Udruge općina u Republici Hrvatskoj, dok je za zamjenika predsjednika izabran Mičo Mičić, gradonačelnik Bijeljine i predsjednik Saveza općina i gradova Republike Srpske (BiH).

NALAS mreža je osnovana 2001. godine, uz podršku Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope, Pakta stabilnosti jugoistočne Evrope i Vijeća Evrope.

NALAS aktivno promovira decentralizaciju i partnerstvo sa višim nivoima vlasti, uzimajući u obzir lokalnu samoupravu kao ključni faktor u ovom procesu. NALAS pomaže pri izgradnji partnerstava u svrhu stabilizacije regiona, te pruža podršku u procesu evropskih integracija zemalja regije. Članice Nalas -a čine savezi lokalnih vlasti iz 12 država, i to: Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Moldavije, Rumunije, Slovenije, Srbije i Turske, dok savezi lokalnih vlasti iz Ukrajine imaju svojstvo pridruženog člana.

Inače, jedan od najvažnijih događaja koji su se održali pod okriljem Nalas -a jeste prvi međunarodni sajam općina i gradova - NEXPO 2011 koji se održao u Sarajevu u martu 2011. godine na inicijativu Saveza općina i gradova Federacije BiH.

Sljedeći događaj takve vrste održan je u Rijeci (Hrvatska), 2013. godine, dok je naredni u Povdivu (Bugarska), 2015. godine.

Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine je jedan od osnivača NALAS -a, i aktivan učesnik u svim programskim aktivnostima.

OPĆINE U FEDERACIJI BIH DOBIJAĆE DIO PRIHODA OD RADA TERMoeLEKTRANA

Na sjednici Vlade FBiH od 27. marta/ožujka, utvrđen je Nacrt zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana, navodi se na web stranici Vlade FBiH. Zakonom se utvrđuje da su javna preduzeća i druge pravne osobe, koje ostvaruju prihod radom termoelektrana, dužni su za prostore na kojima su izgrađene termoelektrane ili na kojima se nalaze instalacije za proizvodnju električne energije, odlagališta šljake, pepela i sličnog otpada nastalog radom termoelektrana, te deponije uglja, plaćati novčani iznos naknade jedinicama lokalne samouprave (općinama i gradovima) u Federaciji BiH u skladu sa odredbama ovog zakona.

Naknada od 0,003 KM po kilovat-satu (kWh) proizvedene električne energije se uplaćuje u budžet općine, odnosno grada, na čijem području se nalaze termoelektrane, instalacije ili zemljište na kojem se vrši odlaganje šljake, pepela i sličnog otpada, kao i deponije uglja.

Javno preduzeće ili druga pravna osoba utvrđuje naknadu na osnovu ukupno proizvedenih kilovatsati (kWh) za protekli mjesec tekuće godine, a obračunava za protekli mjesec najkasnije do desetog u tekućem mjesecu, a plaćanje se vrši do petnaestog u mjesecu.

Konačan obračun naknade vrši se do 31. januara za prethodnu godinu i vrši se konačna isplata za ukupno proizvedenu električnu energiju.

Sredstva ostvarena po osnovu ovog zakona vode se na posebnom računu budžeta općina, odnosno grada i koriste se namjenski za poboljšanje životnih uvjeta građana.

To se, naročito, odnosi na finansiranje ili učešće u finansiranju projekata iz oblasti zaštite okoliša, energetske efikasnosti, izgradnju komunalnih infrastrukturnih objekata, kao i gradnja objekata za poboljšanje zdravlja i kvaliteta života (vodovod, kanalizacija, centralno grijanje, lokalni putevi, mostovi, zdravstveni objekti i oprema i slično), kao i na finansiranje projekata za lokalni ekonomski razvoj.

U obrazloženju Nacrta se kaže da, s obzirom da je Zakonom o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata (iz 2002. godine) sistemski riješeno ovo pitanje kada su u pitanju hidroelektrane, bilo je nužno donijeti propis kojim je isto pravo utvrđeno i lokalnim zajednicama na čijem području se nalaze termoelektrane.

J. IVANKOVIĆ-LIJANOVIĆ ZA DONOŠENJEI NOVOG ZAKONA O TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA I PROMICANJU TURIZMA U FBiH

SARAJEVO, 8. april/travanj – „Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji Bosne i Hercegovine i Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama doneseni su suprotno Ustavu FBiH, i u ovom trenutku prave veliki teret za cijelu privredu, i zato sam podnio zahtjev Ustavnom sudu FBiH za ocjenu ustavnosti ovog zakona i uredbe“, kazao je danas novinarima u Sarajevu ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH i dopremijer FBiH Jerko Ivanković Lijanović, nakon održane javne rasprave u Ustavnom sudu FBiH.

"Znamo da većina gospodarskih subjekata jedva preživljava ovu tešku situaciju i u ovom trenutku moraju dodatno izdvajati enormna sredstva za turističke zajednice, a nažalost efekti od tih sredstava i dalje su nepoznati. Ukoliko Ustavni sud FBiH stavi van snage ove zakone, što smatram da bi trebalo uraditi, jer je evidentno da su zakon i uredba suprotni Ustavu, stvorit će se pretpostavke da se na kvalitetniji način regulira i naknada za turističke zajednice i finansiranje turizma", izjavio je Ivanković Lijanović.

Ističe potrebu uvođenja mehanizama i kvalitetnijeg definiranja ovog problema, kako cijela privreda ne bi snosila teret turizma, jer bi se kontroliralo na koji način se izdvojena sredstva troše i koji su efekti u turizmu od toga.

"Stavljanjem van snage ovog zakona i uredbe, stvorit ćemo pretpostavke da napravimo veliki iskorak u turizmu, odnosno da donesemo zakon, utemeljen na Ustavu FBiH, daleko kvalitetniji od postojećeg, i da praktično budemo turistički puno atraktivniji i kvalitetnija zemlja nego što smo to sada", rekao je dopremijer FBiH.

Naveo je da je vrlo važno uvažiti specifičnosti naših kantona.

"Ne možemo turizam isto regulirati za Hercegovačko -neretvanski kanton, koji ima obalu, Sarajevski ili Srednjobosanski kanton sa planinama ili recimo za Posavski kanton, koji nema ni jedno ni drugo. Iz tog razloga, u saradnji sa kantonima, FBiH imat će šansu donijeti daleko kvalitetnije pravno rješenje", zaključio je Ivanković Lijanović.

Javna rasprava o ustavnosti Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji BiH i Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama održana je danas u Ustavnom sudu FBiH, bez konkretnog zaključka, ali je rečeno da će se ponovo održati.

"Stavljanjem van snage ovog zakona i uredbe, stvorit ćemo pretpostavke da napravimo veliki iskorak u turizmu, odnosno da donesemo zakon, utemeljen na Ustavu FBiH, daleko kvalitetniji od postojećeg, i da praktično budemo turistički puno atraktivniji i kvalitetnija zemlja nego što smo to sada".

DOM NARODA PRIHVATIO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIPADNOSTI JAVNIH PRIHODA

Dom naroda Parlamenta Federacije BiH je u nastavku 22. vanredne sjednice održane 11. aprila/travnja 2014. godine u Sarajevu usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ovim zakonom se nastoji uvesti izjednačavanje, odnosno smanjivanje razlika u prihodima po stanovniku pojedinačno po kantonima i općinama, na horizontalnoj razini za općine i kantone, prateći glavna načela iz Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

"Izvršena analiza je u vrijeme donošenja

postojećeg Zakona pokazala da Posavskom kantonu pripadajući prihodi nisu realno bili dostatni za finansiranje osnovnih funkcija, što ga je nakon šestogodišnje primjene Zakona dovelo u najtežu finansijsku situaciju u odnosu na ostale kantone. Iz tog razloga, jedan od ciljeva je poboljšanje njegove finansijske situacija dodjeljivanjem pondera, kao i nerazvijenim kantonima, Bosansko-podrinjskom i Kantonu 10", navedeno je u obrazloženju Federalne vlade.

Ovaj prijedlog je nešto ranije, 1. aprila/travnja usvojio Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH na 24. vanrednoj sjednici.

Prijedlog zakona možete vidjeti na web stranici Saveza.

Since 1972

NAJBOLJE OPĆINE I GRADOVI U BIH PONIJELI BEACON NAGRADE

U Brčko distriktu BiH, 27. marta/ožujka 2014. godine održana je Svečana ceremonija dodjele nagrada općinama i gradovima dobitnicima Beacon status za 2013. godinu. Od preko trideset prijavljenih lokalnih zajednica njih osam je ponijelo ovo prestižno priznanje u sljedećim oblastima:

Civilna zaštita – funkcioniranje jedinica lokalne samouprave u hitnim situacijama (elementarne nepogode) – priznanje su ponijeli Grad Bijeljina i Općina Srebrenik.

Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja u jedinicama lokalne samouprave u cilju privlačenja investicija – priznanje su ponijele općine Tešanj, Kotor Varoš i Teslić.

Saradnja općinskih vijeća s građanima u procesu donošenja odluka – priznanje su dobile općine Stari Grad Sarajevo i Nevesinje.

Zaštita životne sredine u funkciji održivog razvoja općine/grada – priznanje je dobila Općina Žepče.

Video prezentaciju općina iz Federacije BiH koje su ponijele Beacon status možete naći na web stranici Saveza.

Program Beacon scheme u Bosni i Hercegovini započeo je u avgustu/kolovozu 2005. godine kada su ga službeno predstavili Misija OSCE –a u BiH i Vijeće Evrope, s ciljem prepoznavanja i promoviranja najboljih primjera iz prakse na općinskom nivou vlasti. Od 2005. godine ovaj program je zaživio kao sastavni dio procesa reforme lokalne uprave, a sticanje Beacon statusa prepoznato je i prihvaćeno kao prestižna nagrada među općinama koje konkurišu, općinskim službenicima, građanima kao i svim ostalim zainteresiranim stranama.

Projekat Beacon realizira Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine i Savez opština i gradova RS-a.

Dobitnici Beacon priznanja

KORISNI LINKOVI ZA
PREDPRISTUPNE FONDove EU:

www.southeast-europe.net
www.adriaticipacbc.org
www.interregadriatico.it
www.europa.ba
www.cbib-eu.org
www.cbc.bih-mne.org
www.srb-bih.org
www.cbc-cro-bih.net
www.programmmed.eu
www.tacso.org
www.euroinfocentar.ba
www.balkanfund.org
www.eurelmed.com
www.eacea.ec.europa.eu

Grb Općine Čitluk

European Bank
for Reconstruction and Development

KREDIT OD PET MILIONA I EU GRANT OD 4,5 MILIONA EURA ZA
VODOSNABDIJEVANJE OPĆINE ČAPLJINA

SARAJEVO, 1. april/travanj – EBRD i Evropska unija pružaju podršku poboljšanju kvaliteta usluga vodoopskrbe u Bosni i Hercegovini finansiranjem proširenja vodoopskrbne infrastrukture u općini Čapljina.

EBRD je odobrila kredit od pet miliona eura, a Evropska unija podržava ovu investiciju grant sredstvima iz Instrumenta za predpristupnu pomoć (IPA) u iznosu od 4,5 miliona eura.

Sredstva će koristiti JP Komunalno Čapljina za proširenje vodoopskrbne mreže u prigradskim regijama i zamjenu zastarjelih vodomjera.

Projekat će omogućiti priključivanje 2.300 novih korisnika na vodoopskrbni sistem i doprinijeće podizanju životnog standarda stanovništva koje živi u ruralnim regijama općine Čapljina.

Tehničku pomoć za pripremu i implementaciju ovog projekta dali su Centralnoevropska inicijativa, kao i vlade Španjolske i Češke Republike.

“Uz zajedničku podršku EBRD –a i donatora, JKP Čapljina će svoje usluge uskladiti sa međunarodnim standardima i poboljšati efikasnost poslovanja,” rekao je Libor Krkoška, Direktor ureda, EBRD Bosna i Hercegovina.

Dr Nikola Špirić, Ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine je izjavio da je ovaj projekat od velikog značaja za stanovnike općine Čapljina:

“Ovaj projekat će riješiti dugogodišnje probleme u vodosnabdijevanju stanovnika Čapljine.

Implementacijom projekta će se znatno smanjiti gubici vode i stvoriti se i uslovi za priključivanje novih korisnika na javni sistem vodosnabdijevanja”, rekao je ministar Špirić.

Do danas je EBRD uložila više od 1,6 milijardi eura u 110 projekata u Bosni i Hercegovini, sa fokusom na razvoj infrastrukture, podršku malim i srednjim preduzećima i jačanje finansijskog sektora.

Od završetka rata, Evropska unija je obezbijedila Bosni i Hercegovini pomoć u iznosu većem od tri milijarde eura.

OPĆINE TEŠANJ, TESLIĆ I ŽEPČE POZITIVNI PRIMJERI MEĐUOPĆINSKE SARADNJE

SARAJEVO, 25. mart/ožujak – Cilj stvaranja povoljnog okruženja za investiranje i razvoj privrede je otvaranje novih radnih mjesta, poručeno je danas na konferenciji za novinare održanoj u Sarajevu nakon što su općine Teslić, Tešanj i Žepče, prema FDI magazinu (Financial Times Group) uvrštene među deset najpovoljnijih investicionih lokacija Južne Evrope.

Konferencija je održana u organizaciji poslovne izvrsnosti BEAR - razvojna inicijativa tri bosanskohercegovačke općine Teslić, Tešanj i Žepče, prema FDI magazinu koji je u grupaciji Financial Times-a

proglasio ovo područje jednim od deset najpovoljnijih investicionih lokacija Južne Evrope. Područje poslovne izvrsnosti BEAR (Business Excellence Area) predstavlja razvojnu inicijativu općina Teslić, Tešanj i Žepče, koju podržava Njemačko društvo za međunarodnu saradnju – GIZ. Prema ocjenama FDI magazina, specijaliziranog za područje direktnih stranih investicija magazina Financial Timesa, BEAR je među najboljim u kategoriji najboljih evropskih investicionih područja prema omjeru troškovne efikasnosti, što uključuje konkurenciju evropskih gradova i regija budućnosti za 2014/15.

Načelnik općine Teslić Milan Miličević kazao je u danas u Sarajevu da je u "današnje vrijeme sivila i ružnih vijesti" njemu čast što je dio jedne pozitivne priče unutar BiH.

"Uči u top deset najatraktivnijih lokacija za ulaganje stranih investicija u ovom dijelu Evrope, zaista nije mala stvar, pogotovo kada dolazite iz BiH opterećeni svim problemima koje imamo", pojasnio je Miličević.

Kako je kazao, za ove tri općine nikakav problem nije bio postići dogovor o međuopćinskoj saradnji u devetom mjesecu 2012. godine, a kasnije uči u zajednički projekat promocije ekonomskih kapaciteta ovih općina.

"Cilj čitave ove priče je stvoriti nova radna mjesta", kazao je Miličević.

Dodao je da je Teslić nastao krajem 19. vijeka na temelju dvije fabrike za preradu drveta ali je specifičnost ove općine što je u posljednju godinu dana, odgovarajući skupštinskim odlukama, donešeno je nekoliko značajnih stimulativnih mjera za potencijalne investitore.

"Dvije industrijske zone, koje mi nudimo po popularnoj cijeni od jedne konvertibilne marke po metru kvadratnom za izgradnju prostora potencijalnih investitora uz odgovarajuće uslove gdje nakon deset godina taj investitor to zemljište dobiva u vlasništvo. Drugo su stimulativne mjere, a to je 5.000 konvertibilnih maraka po svakom novozaposlenom radniku kojeg skidate sa biro-a", pojasnio je Miličević.

Prema njegovim riječima, ono što je još značajno su i prirodni resursi, a općina Teslić obiluje drvetom.

"U tom smislu mislimo da ovo što je do danas područje poslovne izvrsnosti postiglo je samo prvi korak, a svaka ozbiljna priča uvijek počinje prvim korakom", kazao je Miličević i dodao da se veliki broj potencijalnih investitora iz Slovenije, Hrvatske, Italije, Austrije, Švicarske, Turske pojavio u Tesliću ali i, kako vjeruje, i u Žepču i Tešnju.

Načelnik općine Tešanj Suad Huskić rekao je danas da na području ove općine već imaju pozitivne rezultate na razvijanju poslovnog ambijenta.

"Malo je općina u BiH koje se mogu pohvaliti četverogodišnjim rastom broja zaposlenih i izvoza. Mi smo uspjeli ostvariti takav jedan niz i u 2013. godini imamo ukupan izvoz za 325 miliona konvertibilnih maraka koji je u zadnje četiri godine uvećan sa 180 miliona na 325 miliona", pojasnio je Huskić.

Kako je kazao, trenutno se proizvodi sa područja ove općine izvoze u oko 60 zemalja svijeta. Načelnik općine Žepče Mato Zovko kazao je danas da će "nagrada biti još veća kada strani ulagači budu kucali na vrata".

"Ljudi su naš strateški resurs. EU je naš zajednički cilj", kazao je direktor agencije za razvoj općine Tešanj Ismar Alagić.

Kategorije i kriteriji prema kojima je FDI grupa za evaluaciju donijela odluku da proglasi najbolje evropske regije i gradove su ekonomski potencijal, omjer investicija i troškova, ljudski resursi, infrastruktura, kvalitet života, povoljno poslovno okruženje, kao i promotivna strategija za privlačenje direktnih stranih investicija.

Mjesto na vrhu liste evropskih gradova i regija budućnosti predstavlja u isto vrijeme i preporuku ekonomskog magazina za ulaganja na tim područjima.

"Malo je općina u BiH koje se mogu pohvaliti četverogodišnjim rastom broja zaposlenih i izvoza. Mi smo uspjeli ostvariti takav jedan niz i u 2013. godini imamo ukupan izvoz za 325 miliona konvertibilnih maraka koji je u zadnje četiri godine uvećan sa 180 miliona na 325 miliona", pojasnio je Huskić.

Since 1972

LJUBUŠKI DOBIJA 16 KILOMETARA KANALIZACIJE

Šef Delegacije EU u BiH Peter Sorensen i načelnik Općine Ljubuški Nevenko Barbarić obišli su 3. aprila/travnja mjesto izgradnje kanalizacionog sistema u Ljubuškom, koji je djelimično finansiran iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA).

Barbarić je naveo da je vrijednost investicije 1,9 mil EUR i da će sa realizacijom ovog projekta Ljubuški dobiti 16 kilometara novog kanalizacionog sistema.

Ljubuški

„Ovim projektom na dijelu gdje se radi kanalizacija rješavamo i zamjenu azbest -cementnih vodovodnih cijevi, odvođenje oborinskih voda, ali i ukupno uređenje ovih ulica. Riječ je o dijelu gradskog područja sve do crkve u Cernu prema Međugorju, gdje općina Ljubuški planira novu turističku zonu“, rekao je Barbarić novinarima.

On je istakao da će novi kanalizacioni sistem riješiti i pitanje odvođenja oborinskih i otpadnih voda sa poslovne zone "Mostarska vrata".

Sorensen je podsjetio da je projekat, koji djelimično finansira EU, namijenjen kao podrška građanima.

„Ovakvi projekti povećavaju vrijednost zemljišta, a pomažu i da se zaštiti i očuva okolina“, rekao je Sorensen, izrazivši zadovoljstvo što se ovakav projekat provodi u Ljubuškoj općini.

Rok za završetak radova na projektu je 31. juni/lipanj, s tim da može doći do produžetka roka najviše do 30 dana.

KORISNI LINKOVI ZA PREDPRISTUPNE FONDove EU:

www.southeast-europe.net
www.adriaticipacbc.org
www.interregadriatico.it
www.europa.ba
www.cbib-eu.org
www.cbc.bih-mne.org
www.srb-bih.org
www.cbc-cro-bih.net
www.programmed.eu
www.tacso.org
www.euroinfoceantar.ba
www.balkanfund.org
www.eurelmed.com
www.eacea.ec.europa.eu

“Ovim se povećava i vrijednost vaše imovine, jer je za ovu općinu važno da bude riješeno pitanje vode za piće i kanalizacije”, rekao je Sorensen.

ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA U ČITLUKU 1,9 MIL. KM

ČITLUK, 3. april/travanj – Specijalni predstavnik EU u BiH Peter Sorensen danas (3. april 2014.) je u Čitluku prisustvovao potpisivanju ugovora, vrijednog 1,9 mil KM, između ove općine i firme "Hering" o projektu "Izgradnja postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda", koji je djelimično finansiran iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA).

Sorensen je ocijenio da će projekat biti od velike pomoći za ljude u ovom kraju, prvenstveno zbog zaštite okoline.

“Ovim se povećava i vrijednost vaše imovine, jer je za ovu općinu važno da bude riješeno pitanje vode za piće i kanalizacije”, rekao je Sorensen.

Načelnik općine Čitluk Ivo Jerkić rekao je da vrijednost potpisanog ugovora iznosi 1,9 mil KM i da će se, njegovom realizacijom, povezati uređaji za pročišćavanja otpadnih voda u Potpolju sa pumpnom stanicom u Međugorju.

On kaže da je predviđena izgradnja glavnog kolektora na koji će se kasnije priključiti lokalna kanalizaciona mreža Međugorja i Bijakovića. Završetkom ovog projekta stvaraju se preduslovi za izgradnju kompletne kanalizacione mreže Međugorje - Bijakovići.

Vrijednost cjelokupnog projekta je oko 4 mil KM, od čega je Evropska komisija obezbijedila milion eura nepovratnih sredstava iz IPA fonda za 2008. godinu.

Nakon Čitluka, Sorensen je otišao u Ljubuški, gdje je posjetio mjesto izgradnje kanalizacionog sistema u tom gradu, koji je djelimično finansiran iz IPA fonda.

ZA JP DEPONIJU U MOSTARU GRANT 2,44 MIL. AMERIČKIH DOLARA

SARAJEVO, 4. travanj/april – Vijeće ministara BiH utvrdilo je danas Prijedlog sporazuma o grantu Fonda za globalni okoliš (Projekt smanjenja okolišnog zagađenja Jadranskog mora) između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj u funkciji Agencije za implementaciju Fonda za globalni okoliš.

Grant vrijedan 2,44 miliona američkih dolara alociran je na Federaciju BiH, odnosno grad

Mostar (JP Deponija d.o.o. Mostar). Cilj Projekta je smanjenje ispuštanja zagađenja od prekograničnog značaja, naročito azota na izabranim točkama istočne obale Jadranskog mora. Ministarstvo finansija i trezora dostavit će Prijedlog sporazuma s Osnovama za njegovo zaključivanje Predsjedništvu BiH u daljnju proceduru, a za bh. potpisnika predložen je ministar Nikola Špirić.

Grb Grada Mostara

OPĆINA BREZA DOBILA 108.000 EURA ZA EFIKASNIJE UPRAVLJANJE ČVRSTIM OTPADOM

Općina Breza potpisnica je sporazuma koji se odnosi na upravljanje čvrstim otpadom, a potpisali su ga direktor Švedske agencije za međunarodni razvoj (SIDA) Pelle Persson, te načelnici općina Kreševo, Pale, Trnovo, Novo Sarajevo, Kiseljak, Fojnica, Vareš, Ilijaš i Breza, navodi se na web stranici Općine Breza.

Vrijednost donacije za Općinu Breza iznosi 108.000 EUR, a radi se o nabavci novog vozila za transport otpada te kontejnera i kanti za smeće. Proceduru nabavke provest će SIDA i trajat će 90 dana. Oprema bi trebala biti isporučena u oktobru/listopadu 2014. godine.

Grb Općine Breza

KOMUNALNOM PREDUZEĆU IZ KREŠEVA 155.500 EURA

KREŠEVO, 4. travanj/april – Javno preduzeće "Komunalno" iz Kreševa, s ciljem stvaranja boljih uslova za odvoz i prikupljanje otpada, dobit će donaciju u iznosu od 155.500 eura, javio je dopisnik Agencije ONASA.

Švedska organizacija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA) osigurala je 140.000 eura, dok se Općina Kreševo obavezala osigurati 15.500 eura, o čemu je već potpisan ugovor.

Sredstva će biti iskorištena za kupovinu vozila za odvoz otpada, kao i za nabavku 51 kontejnera i 150 kanti za smeće, koji će biti postavljeni na širem općinskom području.

Rok za isporuku je kraj oktobra/listopada.

SWEDEN

EPHZHB UPLATILA 5,7 MILIONA KM OPĆINAMA NA IME NAKNADE ZA HIDROAKUMULACIJE

SARAJEVO, 10. travanj/april – Općinama na čijem se području nalaze hidroakumulacijski objekti u prvome kvartalu 2014. godine na ime naknada u skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidro akumulacijskih objekata uplaćeno je 5.717.087,64, dok je u 2013. godini ukupno uplaćeno 24.086.144,62 KM. Općini Rama uplaćeno je 1.755.245 KM, Čapljini 381.002 KM, Neumu 248.943 KM, Ravnom 237.151 KM, Grudama 420.228 KM, Mostaru 1.254.072 KM, Širokom Brijegu 414.176 KM i Jajcu 1.006.268 KM.

Na osnovu zaključka Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 30. jula/srpnja 2009. godine, donesenom prilikom usvajanja izmjena i dopuna navedenog Zakona, općine su dužne od prikupljenih sredstava u iznosu od minimalno 50 posto tih naknada investirati u infrastrukturne projekte područja koja su oštećena hidroakumulacijom.

Since 1972

Grb Općine Doboj Jug

**KORISNI LINKOVI ZA
PREDPRISTUPNE FONDove EU:**

www.southeast-europe.net
www.adriaticipacbc.org
www.interregadriatico.it
www.europa.ba
www.cbib-eu.org
www.cbc.bih-mne.org
www.srb-bih.org
www.cbc-cro-bih.net
www.programmmed.eu
www.tacso.org
www.euroinfocentar.ba
www.balkanfund.org
www.eurelmed.com
www.eacea.ec.europa.eu

OBIJELJEŽEN DAN OPĆINE DOBOJ JUG

Mart mjesec protekao je u znaku obilježavanja šesnaeste godišnjice postojanja Općine Doboj Jug, petnaeste godišnjice postojanja OŠ „21. mart“ Matuzići i dvadesetprve godišnjice od legendarne bitke na Ušću iz martovskih dana 1993. godine kada su borci „203-Slavne mt.br. Doboj-Bosna“ ARBiH zaustavili tenkovsko-oklopne jedinice vojske RS-a i JNA u nakani da osvoje ove teritorije. U okviru ovih svečanosti održano je

osamnaest raznih kulturno-zabavnih dešavanja. Svečanom sjednicom održanom na dan općine i prvi dan proljeća krunisano je ovogodišnje obilježavanje „Martovskih svečanosti Doboj Jug 2014“. Prije održavanja centralne svečanosti -sjednice Općinskog vijeća Doboj Jug održana je priredba učenika OŠ „21. mart“ Matuzići, te otkrivena spomen ploče na Domu kulture u Lepenici u znak sjećanja na osnivanje pomenute brigade i početak njenog briljantnog ratnog puta. Suborci su se sjetili i svog komandanta brigadir, rahmetli Adnana Bajraktarevića kome su proučili fatihu, a koji je umro prošle godine. Nakon džume namaza u džamiji „Salihija“ u Matuzićima imami Medžlisa IZ Doboj su proučili mevlud za poginule borce ARBiH u bitki na ušću i na sve šehide odbrambeno-oslobodilačkog rata. Delegacija Općine Doboj Jug, koordinacija boračkih udruženja i nevladine organizacije ove općine proučili su fatihu i položili cvijeće na Spomen obilježje palim borcima i šehidima posljednjeg rata, ČŽR i svim nedužnim žrtvama fašizma na platou ispred zgrade općine Doboj Jug. U vrijeme održavanja svečane sjednice OV, predstavnici boračkih organizacija su posjetili poprište tenkovske bitke na Karušama i kod tenkovskih ostataka prisjetili se najtežih ratnih dana iz 1993. godine.

Predsjedavajući OV Doboj Jug, dr Adin Begić se zahvalio na dosadašnjoj podršci u razvoju ove male općine o čemu je govorila općinska načelnica Jasminka Begić. Na svečanoj sjednici uručena su ovogodišnja općinska priznanja, te skromne novčane nagrade za osam penzionisanih radnika organa uprave ove općine.

Nakon sjednice OV Udruženje žena „21. mart“ Doboj -Jug (ovogodišnji dobitnici Zlatne značke Općine Doboj Jug za postignute rezultate na polju kulturnih dešavanja na području općine) su u saradnji sa deset udruženja ovog kraja priredile izložbu tradicionalnih umjetnina i rukotvorina, a za goste i zvaničnice priredile tradicionalna jela ovog kraja.

U kulturnom dijelu programa nastupilo je Kulturno-umjetničko društvo „Đerdan“ Doboj Jug, te učenik IX razreda OŠ „21. mart“ Matuzići Emir Zajimović sa monodramom Josipa Pejakovića „On meni nema Bosne“.

Obraćajući se prisutnima, općinska načelnica Jasminka Begić je kazala da u složenim privrednim i još složenijim političkim prilikama, zbog zatečenog duga iz prethodnog mandata koji se prenosi već drugu godinu zaredom ova općina ima teško finansijsko stanje, ali je rekla pak podnošljivo. „Uvedenim mjerama štednje čine se napor da se konsoliduje budžet i da se u punom kapacitetu bore namećući brojne projekte višim nivoima vlasti da podrže razvoj ove lokalne zajednice što je prepoznatljivo, jer administracija ostvaruje stalnu komunikaciju sa resornim ministarstvima, domaćim i međunarodnim organizacijama kako bi u njima našli istinske partnere. Općinsko vijeće svojim odlukama nastoji stvarati poslovni ambijent na ovom prostoru za više od dvjesto privrednih subjekata koji su imali viziju i hrabrost ući u poduzetničku aktivnost i bili sposobni stvoriti i osigurati više od hiljadu radnih mjesta sa tendencijom njihovog povećanja. Neke firme sa ovog prostora koje su ne samo brend Doboj Juga, već i države Bosne i Hercegovine protekle godine posjećivali su brojni ministri, razgovarali sa našim poslodavcima i čuli njihova brojne primjedbe kada su u pitanju sistemski rješenja sa kojima se svakodnevno susreću.“

Poziv potencijalno novim subjektima za nova ulaganja je ovdje stalno otvoren. Nudi im se šansa u skladu sa Strategijom razvoja, vrlo značajnim planskim dokumentom koji je u razvojnom smislu ove općine glavna vodilja. Ovim povodom prošle godine Općinu Doboj Jug su posjetila četiri ambasadora. U ostalom, uskoro ćete se uvjeriti da će u narednim mjesecima ova općina biti jedno ogromno gradilište, jer je nekoliko kapitalnih projekata u tenderskoj fazi,“ istakla je načelnica Općine Jasminka Begić.

GRAĐANIMA SE PRUŽA PRILIKA ZA BESPLATNO FINANSIJSKO I PRAVNO SAVJETOVANJE

Projekat Mikrofinansiranja u Bosni i Hercegovini je jedan od Projekata Međunarodne finansijske korporacije (IFC), članice grupacije Svjetske Banke. Cilj ovog projekta je da građani koji nisu u mogućnosti da redovno otplaćuju svoja kreditna dugovanja finansijskim institucijama dobiju besplatne pravne i finansijske savjete. Kako bi se pronašlo održivo rješenje za pružanje savjetodavnih usluga ovom segmentu populacije, prema međunarodnoj praksi, u projekat se uključuju organi lokalne samouprave i kantonalne službe na razvijanju pružanja besplatne savjetodavne pomoći.

U posljednjih nekoliko godina, finansijski sektor u Bosni i Hercegovini, a posebno mikrokreditne institucije su doživjele veliki rast.

U sklopu Projekta se vrši obuka zaposlenih u općinama koji već rade na socijalnim pitanjima i /ili pitanjima besplatne pravne pomoći, kako bi se ova sfera djelatnosti dodala u spektar usluga koje se nude kroz općinske službe. U prvoj fazi, uspješnost projekta je nadmašila sva očekivanja tako da u Projektu već aktivno učestvuje 10 jedinica lokalne samouprave iz BiH (Tuzla, Zenica, Kakanj, Zavidovići, Visoko, Prnjavor, Tešanj, Teslić, Bijeljina i Bosanska Krupa).

Potrebno je naglasiti da su finansijsko i pravno savjetovanje besplatna usluge za osobe koje nisu u mogućnosti da redovno otplaćuju kreditna dugovanja u jednoj ili više finansijskih institucija. Cilj je konkretnim savjetima kako upravljati problematičnim zaduženjima, te kako sarađivati sa kreditorom ili sudom, zadovoljiti međusobne interese dužnika i finansijske institucije na konstruktivan način. Ukoliko neko od građana ne može vraćati svoje kredite, a voljan je tražiti rješenje, potrebno je da se obrati nekoj od općina u Federaciji BiH koja je uključena u ovaj Projekat.

Ukoliko se građani jave sa problemom, od obučanih općinskih uposlenika mogu očekivati stručnost, profesionalnost, povjerljivost, nepristrasnost i objektivnost jer je primarni cilj projekta - zajedno sa građaninom u problemu sagledati cjelokupnu situaciju te skupa doći do konačnog rješenja.

Savez općina i gradova FBiH se aktivno uključio u ovaj Projekat. Zainteresovane općine će putem Saveza potpisati Kooperativni ugovor sa IFC-om kojim će se obavezati da jedan ili dva općinska uposlenika završe besplatne treninge (koje finansira IFC) kako bi u narednom periodu adekvatno mogli odgovoriti na upite klijenata koji se budu javljali. IFC Projekat Mikrofinansiranja, takođe na sebe preuzima obavezu pripreme i izrade promotivnih materijala (afiše i plakati sa kontaktima i lokacijama na kojima se obavlja besplatno finansijsko savjetovanje) dok se općina koja uđe u Projekat obavezuje jedino na angažman svojih delegiranih uposlenika (koji će proći obuke) i ustupanje kancelarije sa stolom i kompjuterskom opremom gdje će se vršiti besplatno savjetovanje (to može biti kancelarija u kojoj uposlenik općine već radi, potrebno je samo da klijent koji dođe ima garantovanu intimu zbog specifičnosti teme i problematike koja će se tretirati).

Naglašavamo da je broj učesnika općina u ovoj fazi ograničen. Kontakt osoba u Savezu je g -đica Mirela Čaušević (tel. 033 216 502, ili mirela@sogfbih.ba).

*Zainteresovane općine će
putem Saveza potpisati
Kooperativni ugovor sa
IFC-om kojim će se
obavezati da jedan ili dva
općinska uposlenika
završe besplatne
treninge...*

INTERVJU: RADOJE VIDOVIĆ, NAČELNIK OPĆINE KREŠEVO

Razgovarao: Kenan SILAJDŽIJA

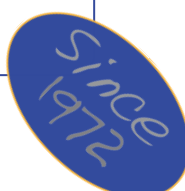
SARAJEVO, 2. april/travanj (ONASA) - Načelnik Općine Kreševo Radoje Vidović u intervjuu za Agenciju ONASA govori, između ostalog, o radu općinske uprave, specifičnostima kreševskog kraja, poduzetničkom duhu, budućim planovima razvoja općine Kreševo, kao i o uređenju poslovne zone "Resnik".

ONASA: Po čemu je Kreševo prepoznatljivo u odnosu na ostale općine?

VIDOVIĆ: Općina Kreševo, prije svega, prepoznatljiva je po velikom kulturno -povijesnom naslijeđu, u koje spadaju i sedam proglašanih nacionalnih spomenika, višestoljetnoj tradiciji kovanja, poduzetničkom duhu, velikim prirodnim potencijalima i naravno po vrijednim, sposobnim Kreševkama i Kreševljacima.

Radoje Vidović, načelnik Općine Kreševo

Kreševo

**KORISNI LINKOVI ZA
PREDPRISTUPNE FONDOVE EU:**

www.southeast-europe.net
www.adriaticipacbc.org
www.interregadriatico.it
www.europa.ba
www.cbib-eu.org
www.cbc.bih-mne.org
www.srb-bih.org
www.cbc-cro-bih.net
www.programmmed.eu
www.tacso.org
www.euroinfoceantar.ba
www.balkanfund.org
www.eurelmed.com
www.eacea.ec.europa.eu

Pazarni dan u Kreševu dvadesetih
godina 20. stoljeća

ONASA: Kako biste ocijenili rad Općine u proteklom razdoblju? Koji su najznačajniji realizirani projekti u 2013. i prva tri mjeseca 2014. godine?

VIDOVIĆ: Općina Kreševo je 2012. godine prošla kroz dosta turbulentno razdoblje i neodgovornim trošenjem stvorila veliki deficit, koji je iznosio oko 40 posto proračuna. Zbog toga je rad Općine do danas opterećen tim velikim problemom i nerealno je bilo očekivati ostvarenje većih projekata.

ONASA: Koji su gospodarski subjekti nositelji razvoja općine?

VIDOVIĆ: Općina Kreševo, kao što sam već rekao, poznata je po snažnom poduzetničkom duhu. Mi smo relativno mala općina u kojoj nema smještenih značajnijih institucija. Zbog toga smo usmjereni na privatno poduzetništvo i, zahvaljujući našim poduzetnicima, u općini Kreševo danas djeluje nekoliko značajnih gospodarskih subjekata, kao što su: "Boreas", "EPS Laštro", "Miličević", "Buljan ceste", "Stamal", "Mis", "Limont", "Metalos", "Talk" itd.

ONASA: Koje grane gospodarstva imaju najveće potencijale za ulaganja i što Općina čini kako bi privukla investitore?

VIDOVIĆ: Oslanjajući se na našu tradiciju i prirodna bogatstva, to su svakako metalna industrija, građevinska, drvna, sve značajnija industrija voda i prirodnih sokova, a svakako tu su i turizam i poljoprivreda. Općina čini što je u njenoj nadležnosti, u skladu sa zakonom, radi na brzom izdavanju svih potrebitih dozvola. Imamo niske općinske pristojbe, kako bi se što manje opteretilo gospodarstvo, radimo na osiguranju potrebite komunalne infrastrukture, boljoj prometnoj povezanosti, na upoznavanju potencijalnih investitora sa komparativnim prednostima općine Kreševo za njihova ulaganja. To su neki pravci u kojima Općina djeluje kako bi privukla nove investitore.

ONASA: Na koje oblasti su fokusirani strateški pravci Općine i koji su preduvjeti za njihovu realizaciju?

VIDOVIĆ: Pored privlačenja novih investitora i otvaranja novih proizvodnih gospodarskih subjekata, strateški pravci djelovanja Općine su stvaranje preduvjeta za razvoj održivog turizma kroz valorizaciju kulturno-povijesnih znamenitosti i prirodnih ljepota kreševskog kraja. A preduvjeti ostvarenja strateških pravaca su izmjena zakonske regulative i davanje većih ovlasti jedinicama lokalne samouprave.

ONASA: Jeste li zadovoljni stupnjem zaposlenosti na području općine Kreševo i što će općinske vlasti uraditi na poboljšanju stope zaposlenosti, posebno mladih i obrazovanih kadrova?

VIDOVIĆ: Po zvaničnim statističkim podacima, općina Kreševo ima najmanju stopu nezaposlenosti u našoj županiji. Međutim, stupnjem zaposlenosti ne možemo biti zadovoljni jer na Zavodu za zapošljavanje ima trenutno 720 osoba koje su nezaposlene i sve dok postoji i jedna osoba koja želi raditi, a to joj nije omogućeno, osobno nisam zadovoljan stopom zaposlenosti. Zbog toga će Općina učiniti sve što je u njenoj moći da se otvori što veći broj radnih mjesta i smanji stopa nezaposlenosti, te smanji trend iseljavanja kojem smo izloženi već dugi niz godina.

ONASA: Koji su najčešći problemi sa kojima se suočava općina Kreševo?

VIDOVIĆ: Problemi su slični u svim sredinama u BiH, pa tako i u Kreševu. Osnovni problem je težak socijalni položaj dijela našeg stanovništva uzrokovan nezaposlenošću. Pored toga, za općinu Kreševo veliki problem predstavlja slaba prometna povezanost, a čije rješenje je nemoguće bez potpore viših razina vlasti.

ONASA: Na čemu će biti akcent rada u narednom periodu, odnosno koji su najznačajniji projekti koje planirate realizirati?

VIDOVIĆ: Akcent rada će biti na prometnom povezivanju (spajanju sa petljom autoputa u Lepenici, završetku puta Kreševo - Tarčin, rekonstrukciji puta Kreševo - Kiseljak), na stvaranju preduvjeta za privlačenje novih investitora, na uređenju poslovne zone "Resnik", na završetku gradske dvorane, na pomoći u završetku Franjevačkog muzeja, izgradnji sportsko -rekreacijskog centra na Lopati itd.

ONASA: Kada se može očekivati završetak puta Kreševo - Tarčin i u kojoj je fazi projekat spajanja sa petljom autoputa u Lepenici?

VIDOVIĆ: Odluka da se pravi put Kreševo - Tarčin donesena je još 1953. godine. To je bio makadamski put na kojem se intenzivno počelo raditi 2008. godine. Od Vlade Federacije BiH (FBiH) dobijali smo po pola miliona KM godišnje i uspjeli smo završiti većinu poslova. Iz pravca Hadžića urađena su tri kilometra, a ostalo je još 1.700 metara koje treba završiti i nadam se da će to uskoro biti realizirano. To je jedan od značajnijih pravaca koji moramo uraditi s ciljem boljeg prometnog povezivanja Kreševa.

Međutim, u ovom trenutku važniji nam je putni pravac prema Lepenici, kako bi se povezali na autoput. Trenutno je to prioritet. Za taj projekat nadležna je Županijska direkcija za ceste, a po projektantskim cijenama, radi se o investiciji od oko 1,5 miliona KM. Projekat je urađen i predstoji otkup zemljišta, za šta je Županijska direkcija za ceste osigurala oko 170.000 KM. Moramo pronaći načina kako ćemo finansirati taj projekat. Mislim da ćemo ove godine krenuti sa radovima i bio bi veliki uspjeh ako bismo ih uspjeli završiti polovinom iduće godine.

ONASA: Spomenuli ste da planirate i uređenje poslovne zone "Resnik"?

VIDOVIĆ: Imamo veliki potencijal kada je u pitanju poslovna zona od oko 50 hektara površine. Na tom području već djeluje niz gospodarskih subjekata, a najavljene su i nove investicije, među kojima je višemilionska investicija kompanije Boreas.

Razlog zbog kojih sam se kandidirao za načelnika Općine Kreševo je taj što želim promijeniti gospodarsku sliku. Napravili smo promotivni spot koji, između ostalog, ističe da su sve dozvole (građevinska, urbanistička i uporabna) šest eura, zemljišta je od 12 do 15 KM, godišnja renta 0,50 KM po kvadratu... Promotivnim filmom nastojimo upoznati investitore ulaganjem u našu općinu i neki od njih su već zainteresirani. Ipak, sve je još u početnoj fazi.

Kreševo 1950 -te

OPĆINA CAZIN MEĐU PRVIMA U BIH UVELA GRAFIČKI PRIKAZ KATASTARSKIH PODATAKA

Tokom prošle godine, u okviru modernizacije i podizanja nivoa efektivnosti i efikasnosti jedinstvenog organa uprave, u općini Cazin uspješno je završena digitalizacija katastra, a ovih dana učinjen je još jedan značajan iskorak u tom pravcu - Općina Cazin među prvima u BiH nudi i grafički prikaz katastarskih podataka, odnosno prikaz oblika katastarskih parcela ili kopiju katastarskog plana, navodi se na web stranici Općine Cazin.

Prema riječima šefa Službe za imovinsko -pravne poslove i katastar u općini Cazin Selvedina Ahmetaševića, građani u svakom trenutku putem interneta mogu izvršiti uvid u grafički prikaz parcela sa svim potrebnim karakteristikama i više ne moraju zbog takvih informacija dolaziti u službu katastra.

Dodaje da je riječ o značajnom iskoraku ne samo zbog toga što je općina Cazin među prvima u BiH i prva u USK po tom pitanju, već i zbog značaja za same građane kojima će na ovaj način biti olakšani svi poslovi vezani za katastar.

"Ažuriranje grafičkog prikaza katastarskih podataka vrši se na dnevnoj bazi tako da neće biti zastarjelih informacija niti sličnih problema", ističe Ahmetašević.

Praksa uvođenja ostalih novina s ciljem veće efektivnosti jedinstvenog organa uprave u općini Cazin biće nastavljena i u narednom periodu.

*Općina Cazin među
prvima u BiH nudi i
grafički prikaz
katastarskih podataka,
odnosno prikaz oblika
katastarskih parcela ili
kopiju katastarskog
plana...*

LUKAVAC USKORO DOBIJA STANICU ZA MJERENJE KVALITETA ZRAKA

Građani Lukavca uskoro će moći svakodnevno pratiti kvalitet zraka koji udišu. Rezultat je to potpisanog Sporazuma o prijenosu fiksne stanice za monitoring zraka MS-4 (Bektići) sa lokacije na Bektićima na određenu i odobrenu lokaciju u Lukavcu.

Sporazum su potpisali 8. aprila/travnja ministar prostornog uređenja i zaštite okolice TK Zvezdan Karadžin i pomoćnik načelnika Općine Lukavac Zuhdija Hrvatović.

Podaci sa ove fiksne stanice biće kontinuirano dostupni Općinskoj službi, a u skorije vrijeme, u narednoj fazi planirano je postavljanje i displeja sa podacima kako bi i građani sami direktno imali uvid u rezultate mjerenja.

„Čast mi je što sam ministar i što mogu ispuniti želju građana Lukavca, koji žele da imaju kontrolu nad kvalitetom zraka koji udišu. Očekujem, a dobio sam i informacije da postoji spremnost da jedan displej za ove nemjene doniraju oni najveći zagađivači u Lukavcu“, istakao je ministar Karadžin.

„Mjernom stanicom nećemo riješiti problem kvaliteta zraka, nego ćemo samo znati kakvi su tačno parametri zagađenja, ali mi već imamo aktivne druge projekte čijom će se realizacijom znatno doprinijeti poboljšanju kvaliteta zraka. Prije svega to se odnosi na toplifikaciju Lukavca, odnosno smanjenje broja individualnih ložišta“, riječi su gospodina Hrvatovića.

U narednom periodu, nakon što Općina Živinice obezbijedi lokaciju, jedna od mjernih stanica će biti prebačena i u Živinice. Na taj način, kada je u pitanju aerozagađenje, kvalitet zraka će biti kontrolisan u tri najugroženije općine na području Tuzlanskog kantona.

Lukavac

Since 1972

SREDNJOŠKOLCI JAJCA PUTUJU U AMERIKU

Načelnik Općine Jajce Edin Hozan primio je delegaciju učenika koji pod pokroviteljstvom Ambasada SAD-a ovih dana putuju na jednomjesečni boravak u Sjedinjene Američke Države. Ovo je druga godina za redom kako su srednjoškolci iz Jajca uljučeni u projekat Američke Vlade. Izabrani su na osnovu ličnih aplikacija i boraviće tri sedmice u Seattlu, a boravak će završiti posjetom Washingtonu. Said Salihefendić, Malika Imamović, Josip Jelica, Anamarija Barić, Hana Alkić i Erna Mecavica predvođeni profesoricom Brankom Babić biće najbolji ambasadori svoga grada i svoje države. Žele upoznati nove prijatelje, steći nova iskustva, upoznati nove kulture, ali i na najbolji način predstaviti Bosnu i Hercegovinu i grad Jajce. Načelnik Općine Jajce čestitao je učenicima Srednje škole „Nikola Šop“ i Srednje strukovne škole Jajce na ovom uspjehu, poželio da svoj grad predstave u najboljem svjetlu i zaželio sretan put. „Ovo će biti za vas veliko i dobro iskustvo i želim da uživate u boravku u SAD –u ponosni na grad iz kojeg dolazite“, istakao je Načelnik Hozan obraćajući se mladim srednjoškolcima. Uz učenike iz Jajca programom su obuhvaćeni mladi iz Trebinja i Mostara.

KORISNI LINKOVI ZA PREDPRISTUPNE FONDove EU:

www.southeast-europe.net
www.adriaticipacbc.org
www.interregadriatico.it
www.europa.ba
www.cbib-eu.org
www.cbc.bih-mne.org
www.srb-bih.org
www.cbc-cro-bih.net
www.programmmed.eu
www.tacso.org
www.euroinfoentar.ba
www.balkanfund.org
www.eurelmed.com
www.eacea.ec.europa.eu

OPĆINSKO VIJEĆE JABLANICA NA VANREDNOJ SJEDNICI ODBACILO INICIJATIVU ZA IZMJENE TRASE "AUTOCESTE NA KORIDORU 5C"

Općinsko vijeće Jablanica na vanrednoj sjednici, održanoj 16. aprila/travnja, razmatralo je inicijativu za izmjene trase "Autoceste na Koridoru Vc", dijela Konjic - Mostar sjever sa priključkom u Jablanici.

Najavljenom izmjenom trase za Koridor 5c Jablanica bi ostala bez ranije usvojenog priključka na autoput, a time i općine Prozor - Rama, Bugojno, Posušje, Tomislavgrad, Kupres, G.Vakuf-Uskoplje, Donji Vakuf, Kupres, Jajce.

Osim općinskih vijećnika, predstavnika političkog i privrednog života Jablanice, na sjednicu su pozvani i relevantni subjekti državnog, federalnog, kantonalnog i općinskog nivoa,

politički predstavnici, delegati u skupštinama kantona i parlamentima Federacije BiH i BiH sa područja Hercegovačko-neretvanskog kantona, centralne BiH i Livanjskog kantona, Ministarstva za komunikacije i prometa BiH, Delegacije Evropske unije u BiH.

Pozvani su i predsjednik i zamjenici predsjednika FBiH, predsjednik i članovi Vlade FBiH, predstavnici federalnih zavoda i uprava, predsjednik i nadležni ministri Vlade HNK, predstavnici Javnog preduzeća (JP) Autoceste FBiH, načelnici i predsjedavajući općinskih vijeća Konjic, Gornji Vakuf-Uskoplje, Prozor-Rama, Bugojno, Donji Vakuf, Jajce, Livno, Posušje i Tomislavgrad.

Već ranije, OV Jablanica donijelo je Deklaraciju kojom se protivi mogućim izmjenama utvrđene trase autoputa na Koridoru 5c, koje bi za rezultat mogle imati izmještanje priključka na autoput na području općine Jablanica, što bi imalo veoma negativan uticaj na privredni razvoj te općine.

Kako se navodi u Deklaraciji, Općina Jablanica se od početka realizacije projekta izgradnje autoputa na Koridoru 5c uključila u postupak definisanja trase puta na području općine Jablanica, izradom idejnog projekta i relevantnih studija, te iskazala jasan stav u pogledu interesa o priključku općine na autoput, kako je i predviđeno idejnim projektom i kakvo je mišljenje prihvaćeno na provedenim javnim raspravama.

Deklaracijom OV Jablanica traži od JP Autoceste FBiH, Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, Vlade FBiH i svih drugih relevantnih organa da uvažava ovaj strateški interes općine Jablanica i ni na koji način ne ugroze planirani priključak na autoput predviđen idejnim projektom i pratećim studijama, a koji je podržan kroz sve javne rasprave, kako od Općine Jablanica, tako i od susjednih općina.

Na vanrednoj sjednici OV Jablanica koja je održana 16. aprila/travnja usvojeni su zaključci u kojima se u cjelosti odbacuje kao neprihvatljivu i po interese općine krajnje štetnu inicijativu za izmjenu trase autoputa na Koridoru Vc, na dionici Konjic-Mostar sjever, koja izmjena bi za rezultat imala zaobilaženje općine Jablanica, te se zahtjeva od JP «Autoceste FBiH» d.o.o. Mostar da obustave sve aktivnosti koje bi za rezultat imale izmjenu trase autoputa na predmetnoj dionici u smjeru ukidanja ovog priključka.

Grb Općine Jablanica

OPĆINA BIHAĆ UČESTVUJE U PROJEKTU „GREEN WAY TOUR 2PARKS“

U prisustvu čelnih ljudi općina Bihać, Plitvička Jezera, Rakovica, Donji Lapac, Udbina i nacionalnih parkova Una i Plitvička Jezera 4. aprila/travnja je u Korenici potpisan Sporazum o partnerstvu i prekograničnoj saradnji na projektu "Green Way Tour 2Parks".

Sporazum su potpisali mr.sci. Emdžad Galijašević, općinski načelnik Bihaća, Boris Luketić, načelnik Općine Plitvička Jezera,

Franjo Franjković, načelnik Općine Rakovica, Ivan Pešut, načelnik Općine Udbina, Ilija Obradović, načelnik Općine Donji Lapac, Natalija Božičević, predstavnik Nacionalnog parka "Plitvička jezera" i Amarildo Mulić, direktor Nacionalnog parka "Una". Riječ je o projektu autorice Danijele Bujanović, kojim se turističkom ponudom žele povezati nacionalni parkovi Una i Plitvička Jezera, te utvrditi nove europske, prekogranične pješačko -biciklističke zemljane staze i kapilarne staze u cilju promicanja aktivnog turizma na području oko i između nacionalnih parkova Plitvička jezera i Una, navodi se na web stranici Općine Bihać.

Potpisujući Sporazum, mr.sci. Emdžad Galijašević, općinski načelnik Bihaća, kazao je da pored povezivanja u turističke svrhe, projekat "Green Way Tour 2Parks" učiniti će i dodatni angažman na promociji turističke ponude Općine Bihać i Unsko-sanskog kantona.

"Općina Bihać svoj razvoj vidi kroz razvoj turizma i našeg Nacionalnog parka Una i kada uzmete u obzir da je područje NP "Una" pogodno za sportove na vodi, planinarenje, te vožnju bicikla, onda vidite apsolutnu opravdanost realizacije ovog projekta jer će gosti posjetitelji NP "Plitvičkih Jezera" duže boraviti i novom turističkom ponudom dolaziti u Bihać i upoznati se sa njegovom prirodnom ljepotom, historijskim naslijeđem i gastronomskom ponudom. Općina Bihać do sada je kroz projekte prekogranične saradnje implementirala preko milion eura i sasvim sigurno da ćemo i dalje učestvovati u svim projektima sa našim susjedima iz Hrvatske", kazao je načelnik Galijašević.

Kako je istakao Amarildo Mulić, direktor NP „Una“, nacionalni parkovi Plitvička jezera i Una bili bi povezani starim seoskim šumskim putovima kojima bi se kretala velika populacija turista, biciklista, planinara i tako došla do onih mjesta, sela i zaseoka koji su odvojeni od glavnih tačaka i u njima uistinu uživali. Uređenost preko 100 kilometara staza za hodanje u tako atraktivnom prostoru između dva nacionalna parka zasigurno će privući milijunsko tržište aktivnih turista, a još više motivirati stanovnike općina učesnica sporazuma kako bi proizvodili domaće proizvode, razvijali seoska domaćinstva, obnovili stare obrte i sve ono što može privući pažnju i obogatiti turističku ponudu, prateći održivi razvoj u vrlo osjetljivima zaštićenim područjima.

ZAVRŠNA RADIONICA PROJEKTA OBUKE ZA JLS

U okviru projekta Sistem obuke za jedinice lokalne samouprave u BiH, koji provodi Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP), a primarno financira Švedska agencija za međunarodnu razvojnu suradnju (Sida), 3. aprila/travnja je u Zenici održana završna radionica na kojoj su trenerima koji su uspješno završili obuku dodijeljeni certifikati.

Cilj ove aktivnosti je jačanje tržišta obuke, kroz osposobljavanje stručnjaka iz organa uprave i upravnih organizacija za samostalnu izradu i izvedbu programa obuke.

Prvi segment obuke sačinjavao je trening trenera u trajanju od 4 dana, dva dvodnevna modula, koji je održan u aprilu 2013. god. Trening trenera uspješno je završilo 31 trenera.

Od 31 trenera, njih 14 je iskazalo je interes za sudjelovanjem u narednom krugu usavršavanja, a kroz program mentorstva – usavršavanje trenerskih znanja i vještina. Ova aktivnost trajala je od septembra 2013. god. do aprila 2014. god. i obuhvatila je 3 pripremne radionice, izradu programa obuke uz podršku mentora, te izvedbu obuke za 10 grupa polaznika.

Program mentorstva uspješno je završilo 7 trenera, radili su u tri trenerska tima i razvili sljedeće programe obuke: Elektronska uprava, Integracija gender komponente u planiranje lokalnog razvoja i Upravljanje izvanrednim situacijama i krizno komuniciranje. Ova tri programa, u trajanju od 8 nastavnih sati, izvedena su za 10 grupa polaznika iz jedinica lokalne samouprave. Ukupan broj polaznika ovih obuka je 178.

Cijeli program obuke, koji je započeo u aprilu 2013. god. od kada traje aktivnost jačanja kapaciteta trenera iz organa uprave u BiH, završili su: Hazima Pecirep, Duško Milojević, Milica Tepšić, Miroslav Landeka, Predrag Šupljeglav, Aida Bogdan i Vesna Dragić. Mentori na projektu bili su Gordana Zoretić i Mladen Ilić iz Ministarstva uprave Republike Hrvatske, te Aida Dolić iz Amra Selesković iz Revicona.

Grb Općine Bihać

Uspješno završeni polaznici
obuke za trenere

SWEDEN

Since 1972

ODRŽANA UNDP KONFERENCIJA O STRATEŠKOM PLANIRANJU

SARAJEVO, 4. april/travanj – Jučer je u Sarajevu u okviru UNDP-ovog Projekta Integriranog lokalnog razvoja (ILDP) održana konferencija o strateškom planiranju i implementaciji razvojnih strategija u 40 općina i gradova širom BiH, s ciljem razmjene iskustava i dobrih praksi, ali i izazova sa kojima se lokalne zajednice suočavaju u realizaciji razvojnih prioriteta. Konferencija je omogućila razmjenu iskustava 18 općina i gradova koje su tokom prošle godine izradile lokalne razvojne strategije, u skladu sa opće -prihvaćenom Metodologijom za integrirano planiranje

lokalnog razvoja (MiPRO) te je istovremeno pružila priliku da se 22 općine osvrnu na dosadašnja postignuća u sistemskoj implementaciji lokalnih strategija.

Zahira Virani, zamjenica rezidentnog predstavnika UNDP-a u BiH i Regula Bähler, savjetnica za lokalnu upravu, migracije i razvoj (SDC), čestitali su prvoj generaciji općina koje su uspješno provele participatorni proces integriranog strateškog planiranja i uvođenje sistemskog pristupa upravljanju lokalnim razvojem, te im uručili certifikate.

Među općinama koje su dobile certifikat je i Općina Bosanski Petrovac koji je nakon uspješno provedene prve faze projekta u kojoj je urađena i usvojena strategija razvoja općine, učestvovala i u drugoj fazi projekta, koju je takođe uspješno završila, a vezano za strateško planiranje, odnosno pripremu planova implementacije projekata iz strategije uvezanih sa budžetom općine, pripremu detaljnih akcionih planova po službama općine zaduženim za realizaciju projekata kao i uspostavljanje jedinice za upravljanje projektima, koja će vršiti koordinaciju, pripremu i ažuriranje svih planova.

Certifikati su uručeni za 22 jedinice lokalne samouprave koje su uspješno izradile strategije razvoja i prihvatile sistemski pristup upravljanju razvojem, a sa Usnko-sanskog kantona, pored općine Bosanski Petrovac, certifikat su dobile i općine Cazin, Bužim i Bosanska Krupa.

ILDP je zajednička inicijativa UNDP-a i SDC-a i provodi se u partnerstvu sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvom pravde FBiH, Ministarstvom uprave i lokalne samouprave RS, Usnko-sanskim i Zapadnohercegovačkim Kantonom, Savezom općina i gradova FBiH, Savezom opština i gradova RS i 40 općina i gradova širom BiH.

12 OPĆINA I GRADOVA IZ HRVATSKE I SRBIJE SPREMNO ZA UMREŽAVANJE NA EVROPSKOM NIVOU

Beli Manastir, Vukovar, Erdut, Drenovci, Nijemci i Stari Jankovci u Hrvatskoj te Subotica, Apatin, Bač, Ruma, Stara Pazova i Inđija u Srbiji gradovi su i općine koji su se jasno opredijelili za umrežavanje na evropskom nivou i u tome napravili prvi korak – pripremili svoju „ličnu kartu“ na engleskom jeziku i time potencijalnim zainteresiranim gradovima i općinama iz Evrope ukratko predstavili svoje prioritete.

12 spomenutih općina i gradova iz Hrvatske i Srbije aktivno je sudjelovalo u provedbi projekta Podrška

umrežavanju i evropskoj saradnji gradova i općina – SNET-EU koji je imao za cilj doprinijeti izgradnji kapaciteta općina i gradova u pograničnim područjima Srbije i Hrvatske za učinkovitiju saradnju na regionalnom i evropskom nivou. Tokom 18 mjeseci aktivnosti ovoga projekta bile su usmjerene ka promociji evropskih javnih politika i promociji koncepta aktivnog građanstva te umrežavanja. Nakon niza radionica, izlaganja, tematskih susreta i konferencija ojačane su relacije među uključenim gradovima i općinama, a učesnici projektnih aktivnosti koji su bili kako predstavnici javnog sektora tako i civilnog, upoznali su se sa relevantnim javnim politikama i programima Evropske unije, razmijenili iskustva i informacije te je stvorena kvalitetna platforma za daljnju prekograničnu saradnju utemeljenu na zajedničkim projektima.

Projekt financira EU
Project funded by the EU

Since 1972

Musala 5/1
71 000 Sarajevo

Phone: ++387 33 216 502, 209 024, 209 120
Fax: ++387 33 552 810, 552 811
E-mail: dino@sogfbih.ba

Pratite nas na:

Poštovani čitaoci,

putem ovog biltena pružamo Vam mogućnost da se informišete o aktivnostima Saveza, o bitnim dešavanjima u općinama i gradovima, aktivnostima naših partnera, institucija vlasti, kao i o razmjeni najboljih iskustava i praksi.

Na ovaj način Vam, također pružamo informacije o održanim konferencijama, seminarima, radionicama, okruglim stolovima, javnim raspravama, o održanim sjednicama organa i tijela Saveza.

Ukoliko želite da se prijavite za primanje ovog biltena možete to učiniti tako što ćete poslati e-mail na: dino@sogfbih.ba

Molimo vas da informacije o našem biltenu proslijedite svim u vašoj i susjednim općinama i drugim zainteresiranim.

Ukoliko želite da objavite neke od vaših novosti, iskoristite bilten Saveza, koji je brz i efikasan način komuniciranja.

Sa zadovoljstvom očekujemo vaše komentare, sugestije i primjedbe.

LAF SEMINAR ON LOCAL DIMENSION OF REGIONAL POLICY

U okviru programa Local Administration Facility (LAF) organizuje se seminar u Briselu pod nazivom „Lokalna dimenzija regionalne politike EU“ (LAF Seminar on Local dimension of EU Regional Policy) koja će trajati od 21. do 23. maja/svibnja 2014. godine. Cilj seminara je pružiti priliku lokalnim i regionalnim predstavnicima za upoznavanjem i razmjenom ideja u vezi sa EU procedurama i praksom u navedenoj oblasti.

Studijsko putovanje je otvoreno za učesnike iz Zapadnog Balkana (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kosovo, Makedonija, Crna Gora i Srbija) i

Tursku. Maksimalno po sedam učesnika može biti izabrano iz svake od odabranih zemalja.

Aplikacija treba da sadrži popunjen prijavni formular, pismo interesa i CV. Zainteresovani kandidati treba da pošalju CV i pismo motivacije (sa detaljima njihovog obrazovanja i profesionalnog iskustva i na koji način će dalje da prenose informacije sa ovog studijskog putovanja). Motivacijsko pismo treba biti ovjereno od strane institucije koja šalje učesnika. Prvi pregled pristiglih aplikacija obaviće EU Delegacija u BiH. Aplikacije treba da se šalju na adresu: DELEGATION-BIH-TAIE@eeas.europa.eu

Izbor kandidata vršiće Generalni direktorat za proširenje zajedno sa program menadžerima Delegacije Evropske Unije u BiH.

Jezik studijskog putovanja je engleski pa je stoga aktivno znanje engleskog jezika preduslov za učešće. Učesnici će biti direktno kontaktirani od strane kancelarije Generalnog direktorata za proširenje, pa stoga je bitno da kandidati navedu direktan broj telefona u prijavnom formularu. Znanje engleskog jezika je važno zbog praktičnih vježbi gdje će biti traženo učešće svih polaznika. Studijska posjeta organizuje se za učesnike koji nisu do sada bili dio LAF događaja ove vrste. Krajnji rok za podnošenje prijave je 23. april/travanj 2014. godine.

U slučaju da imate bilo kakvih pitanja u vezi sa aplikacijom, molim Vas kontaktirajte gđu. Esmiru

Kešan na: esmira.KESAN@eeas.europa.eu

Potrebne dokumente za apliciranje možete naći na web stranici Saveza.

